

Handreiking LECD

Door: Landelijk Expertisecentrum Discriminatie (LECD)
Betreffende: Strafbaarheid van uitingen in het kader van het conflict tussen Israël en Palestina
Bestemd voor: Portefeuillehouders discriminatie en andere OM-medewerkers
NIET VERSPREIDEN BUITEN HET OM
Datum: 10 oktober 2023

Inhoud

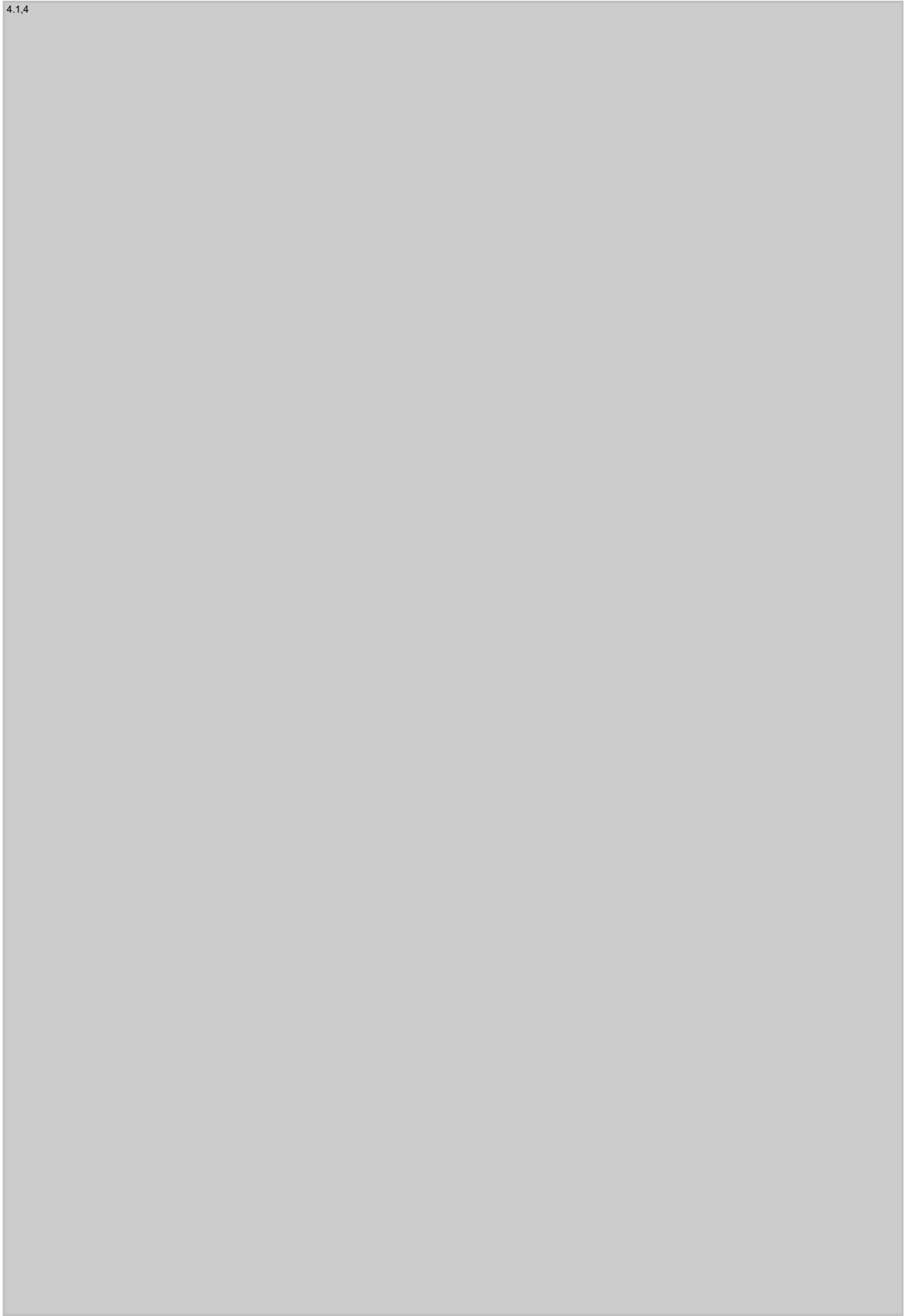
4.1.4

'From the river to the sea, Palestine will be free' 11

4.1.4

4.1.4

4.1.4

5.1.2.e

5.1.2.e

4.1.4

5.1.2,e

4.1.4

5.1.2.e

5.1.2.e

4.1.4

4.1.4

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

'From the river to the sea, Palestine will be free'

Ofwel: 'Wij zullen niet rusten totdat Palestina vrij is, van de rivier tot aan de zee'

Betekenis

'From the River to the Sea' is een leus die al decennia gebruikt wordt, zowel door de Israëliëse zijde als aan de Palestijnse zijde, om het gebied tussen de Jordaan en de Middellandse zee te duiden. Als politieke leus komt deze in verschillende variaties voor en met name gebruikt door pro-Palestina activisten.¹³ De slogan wordt ook onder meer gebruikt door Hamas (zie over deze organisatie: 'De Hamasvlag' in paragraaf 1).

Deze leuzen zijn ter beoordeling aan het LECD voorgelegd nadat de uitingen werden gedaan bij een toespraak tijdens een pro-Palestina demonstratie op de Dam in Amsterdam. In de specifieke toespraak werd de wens uitgesproken dat er een einde komt aan de gevoerde politiek van Israël of Israëliëse soevereiniteit in het desbetreffende gebied.

Strafbaarheid

Het LECD acht deze uitingen **niet strafbaar**. De aangifte tegen deze (en meer) uitingen uit de genoemde speech is door het LECD geseponneerd. Een 12 Sv-klacht ten aanzien van de sepotbeslissing is door het Amsterdamse hof, onder verwijzing naar de sepotbeslissing, afgewezen.¹⁴

Ten aanzien van de discriminatieartikelen werd overwogen dat met deze uiting kritiek wordt geuit op de staat Israël, specifiek de soevereiniteit en gevoerde politiek. Het uiten van kritiek op een staat is niet strafbaar.

Ook aangifte van opruiing werd geseponneerd, omdat uit de feiten en omstandigheden van de toespraak niet bleek dat werd opgeroepen tot *strafbaar* handelen. De spreker maakte in de speech niet expliciet op welke wijze de bevrijding van Palestina bewerkstelligd moest worden. Dat maakt dat de leuzen voor meerdere interpretaties vatbaar zijn, die niet allemaal duiden op geweld. De beoordeling van opruiing kan daarmee in een concreet geval anders uitvallen indien bijvoorbeeld uit overige uitingen blijkt dat expliciet wordt opgeroepen tot *gewelddadige* bevrijding van Palestina.

¹³ Bijvoorbeeld: "Palestine from the river to the sea"; "Palestine is Islamic from the river to the sea"; "Palestine is ours from the river to the sea"

¹⁴ Hof Amsterdam 15 augustus 2023, [ECLI:NL:GHAMS:2023:2271](https://ecli.nl/GHAMS:2023:2271).

